

ZDABOŘSKÝ ZPRAVODAJ

4/24

Vychází od roku
2005 | ZDARMA

Svítlí. Zdaboř prozářil svit vánoční borovice

Tradiční adventní setkání s lampionovým průvodem, hudebním vystoupením a spontánní návštěvou restaurace U Pletánek se letos setkal s velkým zájmem místních.

Od úterý 3. prosince se také Zdaboř může pyšnit svým vánočním stromem. Mohutný solitér v ulici Tábořská byl jako každý rok ozdoben a za nemalé účasti a povzbuzování místních rozsvícen ve večerních hodinách.

Sváteční program začal přivítáním ze strany předsedy Osadního výboru Zdaboř Tomáše Plechatého, kterého potěšila přítomnost přibližně 120 účastníků a jenž odstartoval první bod programu – lampionový průvod Zdaboří. Vyčkávání na následující zážitky zimního večera si mohli Zdabořští zpříjemnit požíváním teplých nápojů a domácího vánočního pečiva. Po úspěšném zakončení průvodu, kdy se v temnotách našeho (o)kraje v

Dluh, jenž dává smysl

Baví vás Zdaboř natolik, že jste ochotni se kvůli ní zadlužit? V takovém případě přispějte na účet Sdružení občanů a přátel Zdaboře 270413462/0300. Společně s dalšími zdabořskými organizacemi (SDH a OV) pro vás organizuje akce jako rozsvícení vánočního stromu, loučení s létem, drakiáda, čarodějnice, Uklidme Zdaboř nebo vydává tento zpravodaj.

Příbrami nikdo z dětí ani doprovázejících dospělých neztratil, začala kulturní vložka. Děti pod vedením Lenky Cvrkové a za kytarového doprovodu Martina Cvrka zazpívaly vánoční písně a ještě více rozjasnily hřejivou náladu, kterou některým doprály i doušky horkého vína a studeného rumu.

Vrcholu adventního programu předcházelo společné odpočítávání, po němž byl rozsvícen světelný řetěz a hvězda na špičce zdabořské borovice. Takový pohled si zdejší obyvatelé možná užívají naposledy. Z důvodu obtížného strojení rozsochaté borovice se v příštích letech bude asi dekorovat náhradník, který se na svou roli „připravuje“ hned vedle.

Setkání provázela přátelská atmosféra a utužování sousedských vztahů, které po konzumaci všech donesených pochutin pokračovaly v restauraci U Pletánek, oblíbené debatní základně jak členů osadního výboru, tak organizací SDH Zdaboř a Sdružení občanů a přátel Zdaboře, jež jsou iniciátory a organizátory společenských akcí v této části Příbrami. Doufejme, že jim vydrží elán, a i v příštím roce si díky nim vychutnáme alespoň krátký adventní čas pod naším vánočním stromem.

Text i foto: Magdalena Rezková

QR Platba

Stavba obchvatu by mohla začít v polovině roku 2026

V pondělí 28. listopadu se uskutečnila schůzka mezi zástupci Osadních výborů ve Zdaboři a v Žežicích (Tomáš Plechatý, Josef Martinek) s vedením města (starosta Jan Konvalinka), městským zastupitelem (Jiří Holý) a zástupcem Ředitelství silnic a dálnic Petrem Kerhatem. Schůzka se týkala dalšího vývoje v oblasti obchvatu města.

Cílem setkání bylo seznámit se s aktuálními informacemi, které se týkají Jihovýchodního obchvatu města Příbram, jehož stavbu připravuje ŘSD a která značně ovlivní život v místních částech Zdaboř, Žežice a Brod. V roce 2021 uzavřely osadní výbory v těchto lokalitách (OV Brod není aktuálně personálně obsazen) s městem Příbram Memorandum o vzájemné spolupráci související s výstavbou a provozem tzv. Jihovýchodního obchvatu. V rámci setkání proto bylo diskutováno i plnění bodů z tohoto dokumentu.

Jedna stěna v připravované části obchvatu

Stavba je rozložena na dvě části (dříve na tři). Část 1 má délku 4276 m a vede od Brodu na Novou Hospodu, resp. Evropskou. Část 2 mezi Brodem a Bohutínem měří 5551 m. Zástupci osadních výborů především zjišťovali, jaké jsou možnosti vybudování protihlukových stěn v části 2. Pro tuto etapu je ze strany ŘSD navržena jedna protihluková stěna s délkou 74 m. Pro část 1 jsou navrženy protihlukové stěny s celkovou délkou 1200 m se zemním valem o délce 520 m. Výbory se obávají šíření hluku do okolí a požadují vybudování stěn i v případě splnění zákonných nároků na hlučnost. ŘSD udává, že na základě kvalifikovaných propočtů nepřekročí intenzita hluku z dopravy na komunikaci (část 2) normy natolik, aby bylo nutné ji osazovat dalšími protihlukovými stěnami či zde budovat zemní valy. Argumentuje také, že v souladu s principy řádného hospodáře nemůže investovat prostředky daňových poplatníků do opatření, která nejsou ze zákona nutná. Po dokončení bude stavba uvedena do zkušebního provozu, kdy budou prováděna kontrolní měření hluku ve dne i v noci. Pokud měření prokáží nadměrné limity hluku, bude podle toho ŘSD hledat řešení, aby novostavba normy splnila.

Od Brodu až k úrovni současného golfového odpaliště ve Zdaboři je obchvat veden částečným zářezem. Poté ale vystupuje na několikametrový násep, jenž překonává tzv. Florentinskou štolu, která odvádí vodu z někdejšího železnorudného revíru u Žežic do Zdabořské studánky. V lokalitě u Ouborných pod lesem a nad Zdaboří a Červenou bude silnice vedena na přibližně čtyřmetrovém náspu. Kolem tzv. Podvršků směrem k Tisové tvoří obchvat rozsáhlá estakáda, pro kterou rovněž nejsou navržena protihluková opatření. Uvedené memorandum v jednom ze čtyř bodů uvádí, že v případě nevybudování stěn ŘSD (hluková měření se uskuteční i po zprovoznění obchvatu) zainvestuje jejich výstavbu město Příbram. To ovšem předpokládá

alespoň základní stavební přípravu ze strany investora. Jak informoval zástupce ŘSD Petr Kerhat, v rámci projektu byla rozšířena koruna silničního tělesa a základy mostovky tak, aby bylo možné postavit dostatečně robustní bariéru. Po dotazu od zástupců OV Zdaboř ale nechtěl předjímat, o jak vysokou stěnu by se mohlo potenciálně jednat. Jedním z bodů memoranda je také vytvoření fondu, který bude akumulovat finanční prostředky pro případ nutnosti výstavby stěn. Jan Konvalinka navrhl, že lepším řešením je propsat tuto potřebu do střednědobého výhledu rozpočtu.

Připravuje se archeologický průzkum

Aktuálně běží stavební řízení a ŘSD čeká na právní moc nabytí výjimky ze zákona o zvláště chráněných druzích živočichů. Stavební řízení by mohlo skončit na jaře 2025. Na příští rok ŘSD připravuje předstihový záchranný archeologický průzkum, kdy má dojít ke skrytce v celé délce trasy této části obchvatu, tedy od Brodu k Bohutínu. V této fázi se bude rovněž deponovat humus z polí a dojde ke kácení v navazujících partiích lesa. Pokud poběží vše podle plánů ŘSD, mohly by stavební práce začít v druhé polovině roku 2026. V rámci schůzky byla projednávána také možnost vybudování tzv. zemníků pro dodatečné uložení přebytečné zeminy. Ta by mohla být potenciálním základem pro ochranné valy, které ve spolupráci s městem plánuje vystavět majitel přilehlých pozemků Jiří Holý. Petr Kerhat uvedl, že rozhodnutí o zřízení dočasných nebo trvalých zemníků je částečně na zhotoviteli, který vyjde z veřejného tendru. Jiří Holý informoval, že na vlastních pozemcích za valy v blízkosti nedalekého rybníčku chce vytvořit menší biotop. Podle projektu bude úsek mezi Brodem a Bohutínem stát jednu miliardu korun, přičemž v rámci veřejného výběrového řízení lze podle Petra Kerhata očekávat snížení na přibližně 700–800 milionů korun.

Text: Stanislav D. Břeň

Foto: Generováno AI, model Dall-e

Na chodník a osvětlení u restaurace Zdaboř stále čeká

Ve čtvrtek 21. listopadu se ve zdabořské hasičárně uskutečnila valná hromada Sdružení občanů a přátel Zdaboře ve spolupráci s Osadním výborem Zdaboř (OV) a Sborem dobrovolných hasičů. Setkání, kterého se účastnilo asi 25 zájemců, nabídlo obyvatelům přehled o aktivitách, investičních prioritách a výzvách v „okrsku“. Setkání proběhlo za účasti místostarosty Miroslava Peterky a ředitelky Technických služeb města Příbrami Ireny Hofmanové.

Program večera byl rozdělen do několika bloků. Úvodem zaznělo shrnutí činnosti za rok 2024. Poté Osadní výbor představil své záměry a rozebral plnění memoranda k Jihovýchodnímu obchvatu města Příbram. Významným bodem programu byla diskuse o svozu tříděného odpadu metodou door to door (svoz od domů), která probíhala pod vedením Ireny Hofmanové.

Prezentace investičních priorit ukázala pokrok v některých oblastech, např. vyřešení problému s odvodněním na cyklostezce v ulici Vokačovská. Naopak mezi „nedotažené“ úkoly patří chodník ve Zdabořské ulici, který se podle předsedy OV Tomáše Plechatého řeší téměř deset let (od roku 2016). Ten dále připomněl ne realizovaný požadavek na umístění osvětlení k restauraci U Pletánek, o které výbor usiluje od roku 2021.

Mezi dosud neuskutečněné projekty patří také položení recyklátu s postříkem mezi ulicí Rožmitálská a Ševčinským dolem na Březových Horách. Požadavek byl předán městu v říjnu 2019 při projednávání cyklistické koncepce.

V nejbližší době by mělo být dokončeno zobousměření pro cyklisty ulice v úseku od bývalé restaurace U Šimla a k restauraci U Rudolfa. Připravuje se také rekonstrukce chodníků v Tábořské a Blatenské ulici. Tomáš Plechatý připomněl rovněž nový projekt vybudování hřiště v ulici Pod Šorfíkem (o záměru a projednání s obcany obsáhle referoval Zdabořský zpravodaj 3/2024). Večer uzavřela diskuse, během níž mohli občané klást dotazy k prezentovaným tématům.

Text: Stanislav D. Břeň

Na Islandu řádí dravá kočka, v Číně mají strom světel

Vánoce jsou křesťanské svátky, ale z nejruznějších důvodů se dostaly i do zemí, kde může hrát prim jiné náboženství. Podívejme se na pár států a jejich způsob slavení.

Island

Na Islandu nosí dárky 13 vánočních skřítků. Ti již dva týdny před Vánocemi začínají objíždět celý ostrov, aby stihli obdarovat všechny. Opakem dobrých skřítků je zlá vánoční kočka. Ta sežere každého, kdo nedostal aspoň jeden kus oblečení. Ve skutečnosti požírá i málo pracovitě lidi a zvláště ty farmáře, kteří si nepospíšili s výrobou vlny na teplé oblečení do prvních mrazů.

Čína

V Číně žije zhruba 35 milionů křesťanů, kteří se večer 24. prosince scházejí v kostelích. Své domy zdobí tradičními lampiony a vánočnímu stromku říkají „strom světel“. Zdobí jej papírovými řetězy, květinami a lucerničkami. Dárky čínským křesťanským dětem naděluje do mušelínových punčoch zavěšených na oknech Tun Čche Lao-žen (vánoční starý muž). Ačkoliv vyznavači jiných náboženství v Číně Vánoce neslaví, panuje v tomto období ve velkých městech úplně stejná nákupní horečka, jakou známe u nás. Dalo by se říci, že v čínském pojetí jsou Vánoce spíše svátky slev. Mnohem větší dominanci než Vánoce má v Číně svátek Nového roku, kterému se říká „Jarní svátek“, ačkoliv

probíhá koncem ledna. Děti dostávají nové hračky, oblečení, jedí se skvělá jídla a obloha září tisíci ohňostroji. Důležitou součástí oslav je uctění památky předků, jejichž portréty si Číňané vystavují v hlavních místnostech svého domu. Mezi zajímavé zvyky patří svíce, které pro dlouhý život hoří 24 hodin denně. Také se nesmí v tomto období zametat, aby se z domu se smetím nevymetlo i štěstí.

Japonsko

V Japonsku vyznává křesťanství jen asi 1 % obyvatelstva. Nicméně díky televizi a zde žijícím Američanům se zde zabydlela zejména komerční podoba Vánoc. Velké obchodní domy se vyzdobí vánočními stromky i blikajícími světýlky, nechybí ani Santa Claus v nejruznějších podobách. Řetězec KFC dokonce přiměl Japonce věřit, že tradičním vánočním jídlem je ve světě smažené kuře. Nicméně i v Japonsku je mnohem významnější oslava Nového roku. Japonci ji zahajují symbolickými 108 údery zvonů ve všech buddhistických klášterech. Číslo 108 v buddhismu představuje odmítnutí 108 špatných myšlenek, neřeší i hříchy. Při novoročních oslavách se podávají tradiční jídla, která

se ale připravují jen pro tuto příležitost a mnohá mají i svůj symbolický význam. Po večeri se rozdávají dárky – podobně jako v Číně jde ale především o peníze v obálce. Krátce po novoroční půlnoci se Japonci sejdou v buddhistickém chrámu nebo šintoistické svatyni. Více než o náboženský obřad se ale jedná o setkání lidí, kteří si vzájemně přejí vše nejlepší v dalším roce. Hlavní oslavy Nového roku trvají tři dny a je s nimi spojeno mnoho tradic i her a zábavy.

Vietnam

Vietnam je sice oficiálně ateistický, ale po uvolnění poměrů tvoří náboženství pochopitelně a opět důležitou součást života tamních obyvatel. Zdejší nepříliš početná křesťanská komunita také v určité podobě drží vánoční tradici, ke které patří například setkání při mši a hodování v rodinném kruhu doma u slavnostní tabule. Nechybí ani důležitá společná modlitba za štěstí

a prosperitu v nadcházejícím roce. Zkrátka nepřijdou ani děti. Také ve Vietnamu pro ně Vánoce představují období radostného očekávání punčochy naplněné dárky. S blížícím se termínem oslav Nového roku, ve Vietnamu zvaném Tet, a zejména pak s příchodem slev do nákupních center velkých měst, se z nepříliš významných křesťanských oslav stanou velkolepé oslavy příchodu Nového roku. Vietnamci, kteří milují zábavu, společnost a nákupy, vezmou útokem obchody, které překypují vánoční výzdobou a doslova praskají ve švech. Nicméně s blížícím se koncem lunárního roku shon ustává a rodiny se i zde sejdou u společného stolu. Někdy se dokonce sjedou z různých částí světa, aby vychutnali klid, pohodu a sváteční atmosféru v teple domova.

Text: Otto Kollert, sestaveno z internetových zdrojů

„Horní“ hasičárna hostila přednášku o staré Příbrami

Zajímavé povídání o historii města si užil každý, kdo si našel čas a 13. listopadu zamířil do hasičské zbrojnice. Na pozvání hasiček, Sdružení občanů a přátel Zdaboře a osadního výboru tu nad svou sbírkou starých fotografií poutavě vyprávěla Jitka Novotná.

V úvodu večera se zhruba pětadvacet posluchačů širokého věkového spektra nejprve seznámilo s dochovanými obrázky Příbrami a pověstmi, které se k našemu městu vážou. Od historicky první fotografie z pohlednice pak vypravování pokračovalo k významným stavbám našeho města včetně jejich obyvatel. Jitka Novotná doplňovala fotografie příběhy příbramských rodáků i známých českých osobností, které měly k Příbrami blízký vztah. Jmenujme třeba básníka Františka Gellnera, fotografa Františka Drtikola nebo manželku Mikoláše Alše paní Márinku, které příbramská radnice vděčí za svou výmalbu. Zmíněna byla i Příbram ve filmu „Hledá se milión“ s Rudolfem Hrušínským v hlavní roli. Ve filmu si zahrála cukrárna v domě U Podařilů nebo kostel sv. Jakuba na náměstí T. G. Masaryka.

Posluchače zaujaly i fotografie interiérů staveb, třeba na svou dobu luxusního sálu již zmiňovaného domu U Podařilů, který byl tou dobou vyhledávanou restaurací. Část přednášky byla věnována i uměleckým dílům, která zdobí příbramský veřejný prostor. Sochy, sgrafita i plastiky mají mnohdy tvůrce zvučných jmen.

Proměny ulic našeho města ve fotografiích vyvolaly nostalgii nejen u starších posluchačů. I mladší ročníky dojalo, že starý jasan, který podle fotografií stál na Rynečku na břehu Příbramského potoka a jenž přežil obě světové války i socialistické budování, padl k zemi až modernizací mostu a komunikace v roce 2024.

Závěrem přednášející potěšila Zdabořské fotografie ze stavby zdejší hasičské zbrojnice. Na to ovšem reagovala přítomná pamětnice sdělením, že to není „naše“ hasičárna, ale ta dolní, která kdysi stála naproti restauraci U Pletánek a stavěla se v roce 1966. Dozvěděli jsme se tak, že jsme vlastně horní hasiči. Posluchači si ani nevšimli, že se původně plánovaný čas přednášky téměř zdvojnásobil. Nejspíš proto, že večer zpříjemnilo i drobné sladké pohoštění z kuchyně členek sboru dobrovolných hasičů a všem bylo u nás v horní hasičárně dobře. Slíbili jsme si tedy, že podobnou akci někdy v budoucnu zopakujeme. Třeba nad fotografiemi Svaté Hory, které jsme se věnovali jen okrajově.

Text: Hana Rýparová, SDH Zdaboř

ZDABOŘSKÝ ZPRAVODAJ vydává Sdružení občanů a přátel Zdaboře ve spolupráci s Osadním výborem Zdaboře a SDH Zdaboř. Redakční uzávěrka tohoto vydání: 13. prosince 2024. Redakce, sazba: Stanislav D. Břeň (priba-mag@gmail.com). Jazyková korektura: Věra Prunerová. Tisk: Tiskárna Dvořák. Kontakty: Osadní výbor Zdaboř: zdabor.webnode.cz, facebook.com/Zdabor. Náměty a příspěvky k otištění je možné zasílat na e-mail pribra-mag@gmail.com. Zpravodaj vychází jako občasník, zpravidla čtyřikrát ročně. Jakékoliv šíření, citování, pořizování kopií a rozšiřování povědomí o obsahu této publikace je striktně doporučováno. Zdabořský zpravodaj vzniká díky dobrovolné činnosti všech zúčastněných. Tisk je zajišťován z účelové dotace města Příbram. **Archiv zpravodajů je na webu zdabor.webnode.cz.**